

BRÛNSKE-BOCKEN

Nr 109 Maj 2013

BRÛNSKE-BOCKEN

ANSVARIG UTGIVARE

Birgit Södervall
0570-570 42
b.sodervall@hotmail.com

REDAKTIONSGRUPP

Leif Nyman
0570-911 17
nyman.leif@telia.com

Evy Nordensson
0570-560 98
ewy.nordensson@telia.com

GRAFISK FORM
Stefan Hensdal
0570-522 08
stefan.hensdal@gmail.com

FOTOGRAF
Första sidan:
Foto; Göte Nyman

ANNONSPRISER
Helår-två nummer.
1/4 sida 2 000 kr
1/8 sida 1 000 kr

TRYCK
RAMSTRÖMS TRYCKERI
SUNNE

Käre läsare av Brûnske-Bocken!

När detta skrivs (i mitten av april) vill man nog gärna instämma i Lars Wi-wallius "Klagewisa öfver denna kalla och torra vår". Vintern här i bygden har ju inte varit snörik, men kylan har hållit i sig. Klara och soliga har dagarna varit, men nu längtar vi efter värme, vårregn och grönska. Kanske är allt detta på väg – ikväll när jag var ute sjöng i alla fall trasten.

Vintersäsongen innebär ju tid för planering av aktiviteter för den kommande säsongen. Programkommittén för Gammelvala har varit flitig, och det nya programmet är klart för tryckning inom kort.

Vi har tillsammans med Arvika Kommun deltagit i Reiselivsmessen i Oslo. Det kom många intresserade, och vi fick stor uppmärksamhet bland mässbesökarna. Inte minst uppskattade de att få kaffe och klengås. Här var både Husmorsföreningen och Hembygdsföreningen engagerade.

Föreningens årsmöte var välbesökt, och innebar inga stora förändringar. Styrelsen fick ansvarsfrihet och omvaldes. Jag är mycket tacksam för att alla ställer upp för en ny mandatperiod. Det känns tryggt. Ekonomin är god, även om vi är medvetna om att vi har en hel del reparationskostnader för våra byggnader att vänta.

Den 13 april var Hembygdsföreningen värd för Värmlands Hembygdsförbunds årsmöte på Skutboudden. Tyvärr var det just den dagen som en decimeter blötsnö hade vräkt ner, så de som kom norrifrån med sommardäck på bilarna hade haft en spännande resa. Nästan 100 personer deltog i stämman och de hälsades av våra duktiga spelmän som spelade till förmiddagskaffet. Värmland är ett av Sverige största distrikt med 90 anslutna och 19 stödjande föreningar. Förhandlingarna gick snabbt, och styrelsen omvaldes i stort sett med Karl-Axel Branzell, Karlstad, som ordförande. Förbundets kansli kommer även nästa år att vara förlagt till Brunskog med Maria Bylund som kontorsanställd.

Eftermiddagen ägnades åt Hembygdsrörelsen och dess kontakter med skolan. Flera föreningar vittnade om en omfattande och viktig verksamhet. Ibland är det bra att lyfta blicken ut från den egna föreningen. Det är en imponerande ideell verksamhet som pågår ute i länet. Egendomligt nog är det svårt att få pressen intresserad av allt detta. Där verkar bara negativa nyheter vara intressanta.

Nu stundar vår- och sommarsäsongen med olika aktiviteter. Som vanligt ser vi fram emot samvaron inom föreningen och lagom vackert väder vid våra arrangemang. Som vanligt förlitar vi oss också på människors vilja och förmåga att ställa upp och hjälpa till. Utan de ideella krafterna står vi oss slätt. Folkrörelsernas grundtanke är, att många tillsammans kan uträtta storverk. Vi är ett levande bevis på detta.

Vi hoppas på en fin vår och sommar. Tack för Din insats och Ditt ideella engagemang! Jag hoppas att vi ses på Skutboudden i sommar!

Birgit Södervall

NÄR JÄRNVÄGEN KOM TILL BRUNSKOG – FÖR 140 ÅR SEDAN!

Del 4

X-2000 tågens ankomst

Med X-2000 tågens ankomst fordrades en upprustning av banan. Detta skedde 1996. En ny tunnel hade byggts 1983 intill den andra. Den gamla övergivna tunneln kunde passande nog användas till en stor brand- och bombövning på ett tåg, i tre olika övningar i september 2011. Deltagarmyndigheter i projektet var landsomsfattande och kostnadsberäknat till 19 miljoner kr. Resultatet har inte offentliggjorts, men enligt hörsägen blev ingenting kvar efter explosionstesten. Ett besök där visade endast svart sot. Vid besöket kunde man också se skillnaden från den gamla borringstekniken och till dagens teknik med tryckluftsborr. Vid nya tunneln var borrhålen 2-4 m medan den gamla tunneln visade borrhål på 30 – 40 cm. Inte att förundras över, då den gamla mödosamma metoden krävde handkraft av tre man, där två man slog med slägga, medan den tredje skötte borret. För att hålla jämn takt sjöng man – ”Ettan kom, tvåan kom, trean kommer så småningom.” Ett arbete som är värt all högaktning och även för alla andra som med handkraft byggde järnvägen!

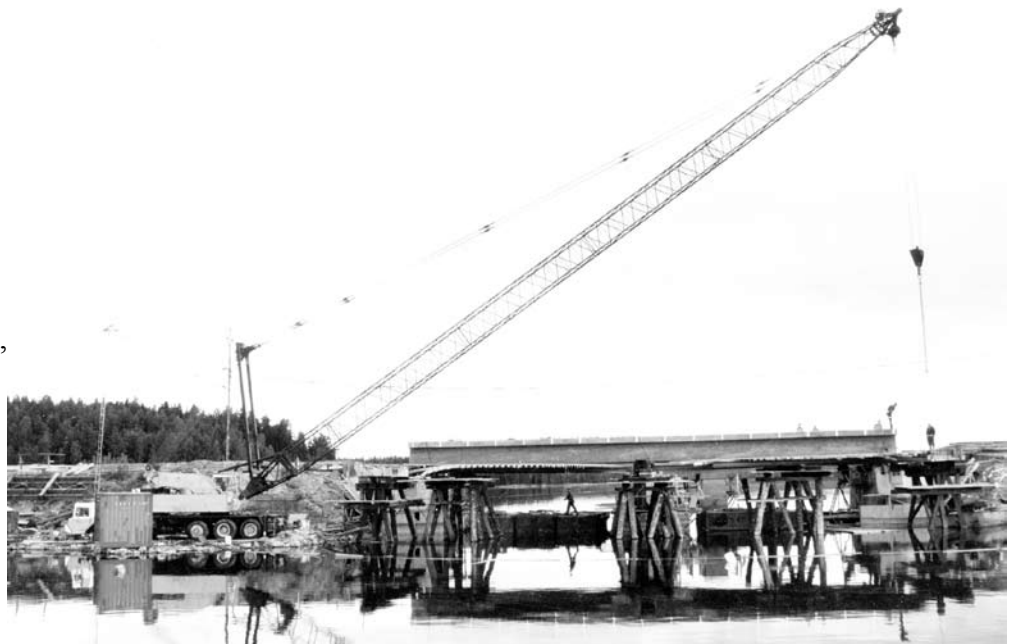
En liten korrigerings av min artikel om brobygget vid Järnvägsbanken i förra Bocken. Den nya bron, byggdes på pålar parallellt med den gamla, och lyftes på plats med hjälp av en rejäl lyftkran som stod förtöjd vid sidan av banken intill brofästet. När man pålade märkte man samma fenomen som när järnvägsbanken byggdes och sjönk. Från vattenytan till botten var det ca 18 m men bottenskiktet var som såpa ytterligare lika mycket till innan man pålat till fast botten.

Ännu en korrigerings:

Ytterligare en banvaktstuga fanns i Brunskog, nämligen Krestås mellan Skärmnäs och Edane. Den var på 2 rum och kök och revs på 1950-talet. Detta misstag förklarar också varför Banvaktstugan mitt för Sågudden har nr 411 från Stockholm räknat och inte nr 410 som jag antog. Lars Lindells farfarsfar kom från Närke och blev banvakt på Krestås från 1871 och fram till sin pensionering. Han hette Karl Lindell och byggde sig huset Lindesberg i Edane efter pensioneringen. Även detta hus ligger vid Östermalm. Till Östermalm och Solbacka flyttade även banvakten Bergqvist efter pensioneringen. (Se Per Nordensons artikel om järnvägsmän på Östermalm längre fram.)

Tiderna förändras.

Statens Järnvägar SJ, för svensken ett tryggt och välkänt bolag är ett minne blott. Inte bara kossor är på spåret utan också privata aktörer. Alla är ute efter sina vinstmarginaler och då naggas servicen i kanten. Tåg är försenade om de ens kommer fram. Järnvägsstationerna är obemannade och har sålts ut till Jernhusen AB. De i sin tur säljer ut dem på privata marknaden. Så har gjorts i Edane, där köparen förvandlat den till en pizzeria och matställe. En populär sådan för ortsborna och ryktesvis sägs att tågresenärer kommer från både Kil och Arvika för att äta och tar tåget tillbaka. Näst i tur står järnvägsstationen i Arvika, som bjudits ut till Arvika Kommun för 2 miljoner kronor. Järnvägsstationen i Brunskog gick ett annat öde till mötes. Den blev på 1980-talet så hårt vandaliserad att man fick ta bort den.

Brobygget på järnvägsbanken mellan Brunskog och Gunnarsbyn.

Foto: Göran Nilsson 1 oktober 1996.

Tjänstemannabostaden (Stinsbostaden) vid Edane station.
Stationsbyggnaden ses mellan träden i bakgrunden.

Den banvaktstuga intill tunneln i Brunsberg, som i många år arrenderats av SJ:s Fritidsförening i Kil går ett osäkert öde till mötes. Trafikverket har bjudit ut den till Arvika Kommun för inköp, som tackat nej. Däremot vill SJ:s Fritidsförening gärna köpa den, men får inte, utan man planerar att riva den i stället!!

De sista stationskarlarna på Edane Station.

År 1950 omvärderades Edane till trafikplats med en kontorist som stationsföreståndare. Stins hade endast de större orterna. Tågklarare var benämningen när man vinkade in och av tågen, men i folkmun sa man stins fortfarande.

Gösta Högberg, hade lång anställningstid i Edane, före Gunnar Kensby och efter Gunnar Falkevik. Var dock inte stationsföreståndare utan stationskarl med uppgift att sköta växlingen och även att tågklarera. Han bodde ovanpå stationen och hade gjort sig en liten täppa på andra sidan vägen.

Gösta Högberg

Gunnar Kensby, kom 1956 och familjen bodde i stinsbo-staden på 3 rum och kök ett antal år. Tjänstgjorde ett tjugotal år i Edane och därefter i Arvika fram till pensioneringen.

Gunnar Kensby

Gunnar Falkevik, har ett långt förflutet inom Järnvägen och har arbetat med det mesta. Började redan som 15-åring som kontorsvakt med att sortera och dela ut fraktsedlar. Mellan åren 1973 – 1982 som stationsföreståndare i Edane och mellan 1982 – 1992 i Arvika som biljettexpeditionsföreståndare. SJ drev igenom en stor omorganisation och erbjöd personalen förtidspensionering. Gunnars 46-åriga karriär inom SJ, kröntes med att han i samband med en invändig renovering av stationshuset i Arvika, blev avporträtterad av konstnären Leif Haglund. Och där i väntsalen sitter han än idag!

Gunnar Falkevik

Lennart Wallberg, kom att bli den siste fast stationerade i Edane från 1982 och fram till sin död 1992. Även han hade en lång tid inom SJ och kom från Arvika, som tågklarare och godsexpeditör.

Därefter bemannades Edane station med schemalagda vikarier från Arvika fram till 1998/99.

Alla människor har en relation till järnvägen. Antingen som resenär eller bara som fascinerad åskådare till tågets framfart. Eller har ett bevarat barndomsminne av att lägga en kopparpeng på rälsen och få se den växa i stort omfång och även spiken som kunde bli både kniv och skruvmejsel. I alla händelser, står Nordvästra Stambanans grundare Nils Ericsson staty vid Stockholms Central ut mot Vasagatan – och således den första värmlänning som hälsar dig välkommen!

Lennart Wallberg

Edane station.

Edane station är med sitt nära läge intill Värmeln, ansett att vara Sveriges vackrast belägna järnvägsstation. Denna utmärkelse resulterade i ett diplom i början på 1980-talet. Av samma uppfattning var författaren Tage Aurell, på sin tid. Den som då var stationsföreståndare var Gunnar Falkevik.

Tage Aurell hade kommit med tåg till Edane och satt utanför stationen och väntade på bilskjuts till Mangskog. Då kom ett expresståg framrusande utan att stanna, varpå han utbrast till Gunnar: -"Det är för bedrövtligt att inte alla tåg stannar här, så folk får njuta av den fina utsikten". En annan gång har berättats, kom radioreportern Sven Jerring med tåg från Oslo i sovkupé. Han vaknade när tåget stod på Edane station och tittade ut över Värmelns glittrande vatten. Men trodde då först, att det hade hänt en olycka, att han var död och att han var i himlen, när han såg denna vackra vy.

Ja, Edane station har de senaste åren satts i fokus, då Värmlandstrafik av diffusa skäl bestämde, att tågen inte tilläts stanna alla tågtider som förut, till arbetspendlarnas förtret. I en artikel från 1956 i Arvika Nyheter, redogjorde stationsföreståndaren Gunnar Kensby järnvägens stora betydelse för de trettio-fyrtiotal arbetspendlarna till Arvika jämte skolungdom. Idag är det både Arvika och främst Karlstad man pendlar till, men antalet är ungefär lika stort. Miljöskalet borde vara nog för att stanna, när det nu finns en järnväg att tillgå. Naturskalet, kunde ju vara ytterligare ett, som Tage Aurell antydde! För de fem minuter, som angavs av Värmlandstrafik som skäl, att Arvikapendlarna tjänade, kanske är de förlorade i vårt stressade tidevarv, för som livsfilosofen "Arne på Båten" sade på sin tid: -"varför har alla så bråttom, är det döden de väntar på?"

Men "tågpendlarnas" och Edane Företagarförenings högljudda protester har gett resultat! Så från december 2012 är det lika många tågstopp som tidigare. Alla Värmlandstrafiks tåg stannar i Edane, Högboda och Kil men inte alla i Brunsberg, Lene och Fagerås. Även Gunnarsbyn har haft en fungerande hållplats sedan 20 år, som har använts av byborna, men där krävdes att man ringde i förväg. Banvakten Bergqvist i Skärmnäs kämpade hårt för att få en hållplats där, liksom biskop Eklund på Näset, men utan resultat. Gunnar Turesson på Furuvik gjorde en egen variant. När han kom till Gunnarsbyn drog han i nödbromsen. Straffavgiften var 2 kr, men det blev billigare än taxiresan från Edane station och hem som kostade 4 kr. Till slut blev det ändå en i samband med invigningen av Hagegården 1992 som ett resultat av att Håkan

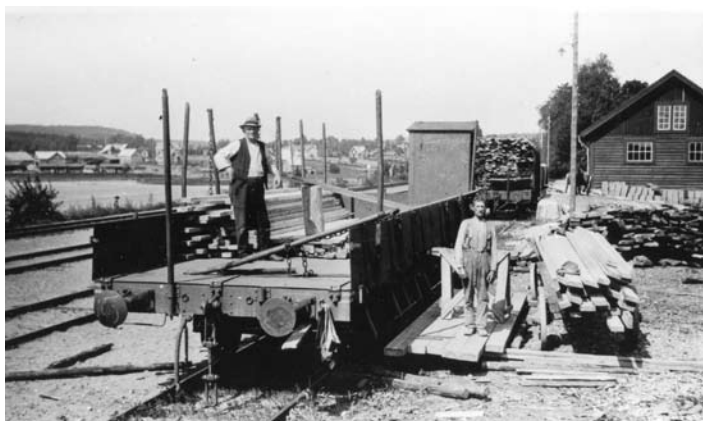

Utsikt över Edaneviken från stationen.

Edane station.

Längst till vänster stinsen Gustaf Zetterlund. Längst till höger Viktor Samuelsson och nr 4 från höger Johan Lindell.

Lastkaj vid Edane station.

Nils Olsson, Mellantomta och gamle Anders Andersson, Granbacken lastar plank från gamla sågen.

Hagegård, då landsbygdsambassadör och SJ:s regionchef i Karlstad som själv arbetade för att få fler hållplatser på landsbygden. Det var tänkt att Hagegårdens gäster skulle ha möjlighet att åka tåg ända fram. Till invigningen kom horder av folk, många åkte med det ånglokståg från Karlstad, där Håkan själv var med och skyfflade kol och andra åkte från Arvika. Vid plattformen stod spelmannslaget och tog emot resenärerna, denna festens dag. Från Brunsberg arbetspendlar också en hel del liksom skolungdom, men inom en snar framtid kommer hållplatsen att läggas ner. Östra Brunsskog kommer därmed att bli utan kollektivtrafik.

Evy Nordensson

Brått

Vesst ädä rolit om tåga går fort!
Snart går di fortere än di nôssna gjort.
Men om bare hastiheta ska gälle
Hinner di inte stanne på nôe ställe

Urban Andersson

Källor: Brunskoboken, VF-artikel 1950-tal – Anders Olsson, Bäckelid, Natanael Johansson L. Skärmnäs. Kerstin Tungström, Karlstad - NWT 1870, Inga-Britt Guttman Åmotfors, Arvid Arevik Stockholm. Agne Nilsson, Viola Persson Karlstad, Sven Wiman, Anna-Greta Wiman. Marianne Fridén Göteborg, Knut Johansson, Svante Forsaeus nyutkomna bok Nordvästra Stambanan. Folke Westling, Håkan Hagegård, Göran Nilsson, Åke Alfredsson, May Kensby, Gunnar Falkevik, Vivianne Wallberg, Raimon Skansen Sulvik, Lars Lindell.

FRÅN BERLIN TILL SKÄRMNÄS

Efter första avsnittet om "När järnvägen kom till Brunsskog" hösten 2011, fick jag ett mail från en man, Anders Axheden i Berlin, med ordalydelsen – "Min farfar var banvakt i Gunnarsbytorp och jag väntar redan på nästa nummer av Bocken." Min förvåning var stor och efter en koll i medlemsregistret hade han varit medlem i Hembygdsföreningen sedan många år. Jag mailade tillbaka och tackade för visat intresse och sen fortsatte vår kontakt via datorn hela vintern. Det visade sig att hans släkt på farfars sida härstammade från Stora Skärmnäs ända sen 1600-talet. Både hans far och farfar var i 50-årsåldern när de fick sina barn och hans far dog tidigt och det gjorde att det fanns många obesvarade frågor, han sökte få svar på. Redan på 1980-talet åkte han med sin familj, när han var bosatt i Halland, till Skärmnäs. Helt på måfå stannade han och gick in i en stuga nära vägen, i hopp om att få napp. Det visade sig vara Nytomta i Stora Skärmnäs och Gunvor, som då bodde där. De hade sedan brevkontakt, där hon redogjorde för de efterforskningar och slutsatser hon kom fram till. Han tog också kontakt med släktforskaren Kenneth Larsson, som kunde få fram en hel massa namn och dessutom såg till att han blev medlem i Hembygdsföreningen, i hopp om att det skulle resultera i något.

Och där kommer jag in i bilden först efter så många år! Tretton sidor namn mailades över samt breven från Gunvor och jag skulle försöka placera dem på någon gård. Eftersom jag håller på att dokumentera Skärmnäs, kunde jag omgående placera hans farfar som född och uppväxt på Myrarna. Farfars farfar blev anmodad vid Laga Skiftet 1836 att flytta från Mellstuga och bygga Myrarna. I stugan intill på Kuel, bosatte sig ytterligare släkt. Gunvors anteckningar ledde till Inez och Per i Slorud, för Brunskoborna bekanta som så. De var tremänningar till min svärfar Harry och då jag studerade den släktkrönika Bengt Nyström (Berga) skickat mig en gång, ytterligare en tremänning till svärfar'n, blev det napp. Denne Anders i Berlin visade sig vara fyrmänning med både Bengt och svärfar'n. Det var dock på en kvinnlig sida Anders hade släkt i Nolby. Vidare hade Gunvor kommit fram till, att det möjligen var just på Nytomta och Haget slakten en gång botten. Här anmodades det också om en utflyttning vid Laga Skiftet för en annan broder, att från Nytomta bygga och bosätta sig vid Nolgården i stället (första huset efter järnvägsövergången för de oinvigda). Där ägde han mycket mark förut. Enligt den omfattande förteckning Sven Haage gjort om Skärmnäs ända sedan 1500-talet, framkommer hur den första anfadern till Anders, år 1675 köper ¼ av hemmanet Stora Skärmnäs till-sammans med en annan man.

Men trots anfaderns stora markinnehav och att fyra av hans barnbarn enligt karta från 1809 är bosatta på gårdarna längs sjön, finns ingen släkt bosatt kvar i rakt nedstigande led. Men mycket finns att forska om ännu. Som kuriositet kan nämnas, att Anders gästade mig ifjol somras och ”Bengt på Berga” ville också träffa sin långväga fyrmänning, till stor glädje för Anders. Han berättade en intressant historia efter att först ha frågat efter en barnfödd präst i Skärmnäs som gjort sin prästgärning i Kristinehamn, där Anders och hans far växte upp. Han berättade vidare att denne präst hade erbjudit sig att kosta på Anders far präststudier. Anders far var född i Gunnarsbytorp (Gunnarsbyn) 1897, då hans far var banvakt där, som tidigare nämnts, men flyttade 1904 till Centrala Kristinehamn och fortsatte sin banvaktsgärning. Han kom också in i Missionsrörelsen och var under många år en omtyckt missionspastor där. Men fadern ville inte att sonen skulle bli präst, kanske av konkurrensskäl kyrkorna emellan? I stället studerade han till lärare. Då kunde jag i min tur berätta, att denne kyrkoherde hette Olof Nordenhaag och född på just Nytomta. Men då han var 4 år flyttade familjen till Haget som de också ägde, därav efternamnet. Han studerade i Karlstad tillsammans med sin kusin Johan Nordenson, som samtidigt tog sitt nya efternamn efter Nollhaget i Lerhol. Nordenhaag som dog 1914 har satt sina spår till eftervärlden.

En levnadsbeskrivning av honom finns i tryck. Han donerade genom en fond, ”Skor till mindre bemedlade barn i Stora Skärmnäs”. Han såg nämligen vid ett besök där, hur dåliga skor en del hade. Men på 1950-talet beslöts att alla skolbarnen i Stora Skärmnäs skulle få del av fonden och att ingen var mer fattig än någon annan. Så smångom gick fonden tillsammans med andra småfonder i Arvika in i en större fond. Men än idag pratas om Nordenhaagsfonden! Först senare, upptäckte Anders och jag, att kyrkoherde Nordenhaag och Anders farfar var fyrmänningar och det gav en del förklaringar. Anders glädje över sina rötter - de på kartan och de nu levande, dock de flesta i åttonde led, kan liknas vid de amerikanare, som letade sina rötter i Sverige i TV-programmet ”Nästan som en svensk”. Det kom ett mail, **”Tack för att du satte i gång tåget! Jag har letat efter mina släktingar i 28 år.”**

Evy Nordensson

Järnvägsmän på Edanes Östermalm

När Nordvästra stambanan, d.v.s sträckan Laxå till norska gränsen, anlades med station i Edane, förvånades många Brunskogsbor över att just det obebyggda området skulle få järnvägsstation. Av kartor som upprättades inför utbyggnaden framgår att det 1870 bara fanns två hus markerade på det område, som senare kom att kallas Östermalm.

Med stöd av s.k. Adressböcker, som utkom ungefär vart femte år, kan man visa att verksamheten i Brunskog var orienterad mot kyrkan och Vikene och inte till Edane. Men byggandet av järnväg och stationshus gav en impuls till att planera det nya samhället. Vägar/gator lades ut och bl a fick bäcken, som avvattnade Fåen en helt ny sträckning. Successivt började man förstå värdet av att ha tillgång till järnväg. Men det tog tid. Först i slutet av seklet kom omvandlingen igång på allvar och kulminerade 30 år senare. Det finns noteringar om att befolkningen ökade och att flera av dem var ”järnvägare”, som bosatte sig på Östermalm.

Namnet Östermalm tillskriver Jard Rollén sin farbror George Rollen, född 1888. Georg var målare och hade tagit anställning i Stockholm. Han kom hem till Edane 1915-1920-tal och tyckte att det var så fint här kring Skoghem så han kallade det för Östermalm, **och det har blivit det sen!**

På Östtomta, Edanevägen 23, som uppfördes omkring 1870, bodde före 1920 banarbetaren Holger Andersson. Hans far var Ernst Andersson, banvakt i Gryttom. På Sjöbo, Edanevägen 19, hade järnvägaren Andersson, sin bostad från början av 1900-talet. Han kom från Näs och var släkt med Petterssons på Östtomta. I ”Sandströmshuset”, Edanevägen 13, bodde järnvägaren Erik Pålsson. Han hade varit gift, tror Sonja Pettersson men hade en hushållerska med namnet Vivan Göransson. Sven Egetorp i Nussviken minns också Erik Pålsson”. Han bodde uppåt vägen vid trädgårdsmästaren, tror jag och frua hans hette Mina”. Jag har själv träffat Erik Pålsson en gång när han spelade ”Bräde” med min farfar på Marielund. På Marielund 2, Edanevägen 15, fanns en järnvägare om än med större vyer. Han hette Arvid Sandin (född 1888 – död 1958) och var anställd vid SJ 1911 – 1948, som bangårdsmästare i Sävedalen utanför Göteborg. 1943 köpte Arvid fastigheten av sin syster Amalia Andersson. På Åsen, Vattenverksvägen bodde Mallegossarna, d v s tvillingarna Emanuel och Johan, som fick hjälp i hushållet av system Kristin. De var anställda vid järnvägen och inspekterade dagligen banan mellan Brunsberg och Edane med dressin. Mallegossarna omnämns i ett kapitel av Brunskogsboken. ”Gossarna” berättade på äldre dagar för Sonja Pettersson att de från början hade lön

från Järnvägen med 12 öre i timmen eller 1:44 kr om dagen, vilket innebär att arbetsdagen var 12 timmar! Det går många historier om Mallegossarnas och deras humor. Sven Egetorp i Nussviken minns: - ”Ja, di va rolige desse gùbbane. Di va så like. Å like klädde va di, precis! Pappa künne skilje dem ôt, för Johan hade ett finger sôm va kôrtere. Å humor hade di. Systemn Kristin skulle ha krokig ved i spisen te kragstrykinga, sa di - för kragane ä ju rúnne”! På Åsen bodde senare Verner Eriksson, som under en tid bl a hade Järnvägens uppdrag att fälla, d v s för hand veva ner bommarna vid järnvägsövergången till badhuset, när nattågen passerade.

Följande järnvägsepisod, berättade mina fastrar Edith och Karin från sin barndom omkring 1910.

Fru Blomqvist, stinsens fru, hade goda vänner i Arvika som skulle ta tåget till Karlstad. Fru Blomqvist, som bodde i stationshuset, ville av något skäl – kanske en födelsedag – uppmärksamma vännerna. Så ”stinsfrua” vidtalade sin make och avhyste resenärer från väntsalen på Edane station, dukade ett kaffebord, tog in gästerna från tåget och drack kaffet i godan ro till dess, att stinsen efter ca 15 minuter meddelade att: -”nu kan jag inte hålla tåget längre” och frua följde gästerna upp på det försenade tåget. Det var ingen hets på den tiden eller stress, som man säger idag.

Södertälje i april 2013

Per Nordenson

Kyrkoval den 15 september 2013

Tid: 9- 11 samt 15-20

Plats: Församlingshemmet, Brunskog
och Sockenstugan, Mangskog

Din röst är viktig!

Svenska Kyrkan i Brunskog och Mangskog

Allt från grund till tak.

**Mangskogs
Bygg & Markprodukter AB**

Tel: 0570-91011

mangskogsbyggomarkprod@telia.com

Vikenes första frisersalong.

Den 4 maj öppnas Hårverkstan i Vikene, i verkstaden, samma ingång som Sommarmöbler.

**Välkommen!
Helena Hvitt**

*Skutboddens
Restaurang*

Morsdagsbuffé

Söndag den 26/5
13.30 - 16.00

Midsommarfirande

med mat och underhållning
21/6 från kl. 12.30

Vi finns vid förfrågning av begravning och minnesstund, catering, kalas, bröllop och andra evenemang.

Linda-Marie Bergsten
Skutbouden
671 94 Brunskog

Tel: 0570-521 35
skutbouden@telia.com

FIBER I BRUNSKOG

Nu är det dags för Fiber i Brunskog!

Kopparnätets tid är snart förbi och när marknaden inte vill och statens pengar inte räcker till måste vi ta saken i egna händer om vi på landsbygden skall få tillgång till bredband med hög överföringskapacitet, där både internet, telefoni och TV kan samsas.

Var med och skapa en tryggare framtid för Brunskog!

Fiber – en god investering i fastigheten för framtiden

Fiberoptik är framtidens teknik med oanade möjligheter. Själva fibern kan också kallas ljuskabel där stora mängder information transporteras via ljus i en kabel. Varje anslutande fastighet får en egen kabel direkt till fastigheten från en kopplingsstation. Fibern grävs ofta ned, djup 55cm, men kan också vara luftburen eller sjöburen där nedgrävning inte funkar.

Genom att dra fiber till våra fastigheter får vi tillgång till:

- Internet med hög hastighet
- TV-program, nyheter, film och radio
- Skolor på landsbygden
- Telefon
- Trygghetslarm
- Ökat attraktionsvärde för Brunskog
- Studier hemifrån
- Sjukvård via distans
- Lokalt företagande
- Distansarbete
- Fjärrstyrning av fritidshus
- Ökat fastighetsvärde

Samtliga ovanstående tjänster är under ständig utveckling och ligger till grund för en bättre service och större trygghet.

Mobilt bredband och ADSL

Fiberns fördelar i en jämförelse med dagens mobila nät och ADSL är stora då de båda alternativen är mycket känslig för väderpåverkan och dessutom delar kapaciteten på antalet användare vilket ger lägre hastighet. Vidare styrs ADSL av tillgång till kopparnät, kundunderlag och operatörers intresse att koppla upp stationer. Telia har redan 2010 börjat en första nedrustning av befintligt kopparnät, en etapp som ska vara klar 2015. Källa: www.pts.se. Dessutom påverkar avstånd till närmaste station hastigheten hos dig, dvs ju längre ifrån stationen du bor desto sämre uppkoppling.

Föreningen

Fiber i Brunskog är en ekonomisk förening med uppdraget att undersöka intresset för att dra in Fiberoptik till Brunskog. Målsättningen är att minst 60-70% av fastigheterna i Brunskog ska ansluta sig.

I Augusti 2013 kommer föreningen att utvärdera antalet intresseanmälningar och utifrån det ta beslut om vidare arbete. Om målet minst 60% inte har uppnåtts i hela Brunskog finns möjligheten att börja i en del med hög anmälingsgrad. Förhoppningar finns att börja gräva redan 2014, men då krävs hårt arbete av många!

Kostnad

Den slutliga kostnaden beror främst på hur många som ansluter sig. När vi är minst 60-70% av Brunskogs hushåll startar vi projekteringen och då kan vi få fram investeringskostnaden. Vi delar hela kostnaden lika per ansluten fastighet. Erfarenheter från andra föreningar visar att kostnaden brukar hamna mellan 15 000 och 25 000 SEK, något som tjänas in inom 5-7 år för de flesta. Detta eftersom framför allt de årliga kostnaderna för teve, internet och telefon i fibernätet blir billigare än för motsvarande tjänster som finns idag. Projektet är EU-finansierat vilket ger föreningen 50% ersättning för dragning av fiberoptiken. Det bidraget betalas ut en gång, vilket leder till att de fastigheter som inte kopplas på från början kommer få betala den faktiska kostnaden.

Utbildning

Om du känner dig osäker på framtidens teknik så kommer föreningen att anordna utbildningar när tiden för inkoppling av fiber närmar sig. Håll utkik efter närmare info!

Hemsidan

På föreningens hemsida www.fiberibrunskog.se kan du anmäla ditt intresse för fiber, läsa och fråga om fiber, följa vår projektblogg och mycket mer!

Intresseanmälan

Anmäl ditt intresse till fiber på www.fiberibrunskog.se eller via våra rosa postlådor vid Coop Nära, Vikene, samt vid ICA Nära, Edane.

Vid frågor eller intresseanmälan går det också fint att ringa någon av våra lokala ombud, se anslagstavlor runt om byarna!

Hjälp oss värva medlemmar! Ju fler vi blir, ju billigare kostnad.

Interimsstyrelsen Fiber i Brunskog

Westra Wermlands Sparbank

Fiberutbyggnad

Idag sker allt mer på nätet. Vi kommunicerar, roar oss och skaffar oss nya kunskaper och insikter. Vi gör inköp och inte minst bankärenden enkelt och bekvämt. Imorgon kommer detta vara en ännu viktigare och mer självklar del av vårt liv, inte minst därför att utbudet av service och tjänster blir både större och bättre. Det kräver dock framtidens fiber!

Attraktiv landsbygd

För att hålla landsbygden levande och attraktiv även i framtiden, är ett modernt fibernät viktigt för oss alla i västra Värmland. Näringslivet blir effektivt och konkurrenskraftigt.

Hushåll och privatpersoner får nya kommunikationsmöjligheter och tillgång till all den information och alla tjänster som Internet erbjuder. Våra kommuner kan fortsätta utvecklas och vara en attraktiv plats att bo, leva och verka i.

Allt detta är något som vi på Westra Wermlands Sparbank stödjer!

Vi kan erbjuda fiberlån utan säkerhet med bra villkor. Lånebelopp upp till 30 000 kr. Betalningstid 10-15 år. Beräknad månadskostnad vid ett lån på 30 000 kr är ca 300 kr. Banken gör sedvanlig kreditprövning i varje enskilt ärende.

Välkommen in till oss för mer information!

Edane

0570-502 02

Herrgården i Årnäs

Johanna Charlotta Almquist bodde på herrgården i Årnäs mellan åren 1906 och 1913, då hon gick ur tiden. Det är nu 100 år sedan.

Hon var en flitig dagboksskrivare och genom henne har vi idag en god inblick i hur livet i Årnäs gestaltade sig under den tiden.

Bland alla hennes goda och hjälpsamma grannar kan nämnas Johannes Berggren i Lycka, Olof Hedlund på Ekbacken, Jonte på Tomta, Ola Stenbäck på Kråkbråten, Olle Hagberg på Udden och så förstås "trädgårds-johan" i Haget. Fruarna är mest "moror" t.ex. mor i Backen eller kyrkvårdsmoran m.fl.

Hannas liv var arbetet i hushållet, i ladugården och i trädgården.

Den vackra "byggnad" som hon bodde i och dess historia omnämner hon däremot inte med ett ord. Detta trots att släktingar i tidigare generationer bott på gården.

Hannas sonson, **Harry Almquist**, som bodde på herrgården långt senare intresserade sig däremot för herrgårdens historia.

Han skriver:

"Herrgården uppfördes under 1850-talet på den lilla åsen som då kallades Mörtåsen. Arbetet påbörjades av dåvarande ägaren till Mörtåsen, August Cronberg men avslutades av näste ägre, släktingen Jan Henrik Cronberg. Den senare var konstbyggmästare. Med all sannolikhet användes från början en del av virket från en närliggande byggnad den s.k. klockargården men har senare tillbyggt. Det synes i varje fall som om den västra delen vore äldre då dörrarna i denna del äro av en betydligt anspråkslösare typ". Många ting vittna om konstbyggmästarens smak. T.ex. i fönsteromfattningarna och i de vackra dörrvredena av mässing. En prydnad är också köket med sin stora bakugn och järnhäll. Den nya byggnaden på Mörtåsen blev en smakfull byggnad med fina proportioner. Cronberg kallade byggnaden "Framnäs." Den har också senare under en tid kallats "Sjövik."

Harry Almquist avslutar: "Min farmor med sin avgjort praktiska läggning var ej road av dessa namn. Årnäs var det gamla vackra namn hon kände från sin barndom. Om så skulle fordras någonting därutöver kunde man ju säga "herrgården i Årnäs." Det var ju en värmländsk herrgårdsbyggnad även om ägorna voro av normal storlek."

Sven Wiman

Årnäs Herrgård 1909

Alf Höglund – Karamell-strutarnas mästare.

Vår käre strutmakare från Gunnarskog, Alf Höglund, har lämnat oss i en ålder av nästan 98 år.

Han var verksam in i det sista, och deltog i Gammelvala på invigningen ifjol.

När handelsboden flyttades till Skutboudden på 1960-talet och öppnade som en gammaldags lanthandel, behövde Per-Olof Andersson medhjälpare. Han vände sig till Alf, som hade rutin som ”bodknodd” från lanthandlar-butiker i olika delar av Gunnarskog. Efter viss övertalning kom han och blev sedan en trogen medarbetare. Han tyckte om sammanhållningen på Gammelvala och fortsatte år efter år – också med att ”svarva strutar” till karamellerna.

Med stigande ålder och sviktande krafter blev det hans huvudsakliga uppgift och Peter Andersson säger, att Alf vintertid har gjort ca 10.000 strutar per år. På vinden i hans hem i Gunnarskog finns strutar för flera år framåt.

Det blir tomt i Boa utan Alf, men vi kommer att minnas honom med glädje.

Annan konst – ”Konsten ett mysterium” – Förklaring till omslagsbilden.

Denna kryptiska titel kunde man se på en konstutställning, som anordnades på Värmlands Museum under mars-april i år.

Här visades en annan typ av konst än den traditionella. Folk, som i en del fall betraktats som original i sina bygder, uppmärksammades med en annorlunda utställning. Guiden för utställningen underströk, att kommande århundraden förmodligen kommer att ha en annan syn på konst än den idag rådande.

Erland Nilsson, Ragnerud.
1899 - 1982

På sidan av Erlands stenstod har han gjort inristningar med året 1951.

Från Brunskog visades ett stort foto av Erland Nilssons stenstod i skogen vid Mølnerud, nära hans skogsstuga (se omslaget), men också fyra tavlor av Gunnar Landmark, Årnäs, där guiden särskilt underströk hans förmåga att ge liv åt ansikten. Vad kommer vi ihåg av Erland Nilsson här i Brunskog.?

Vi upprepar vad Lillemor Hansell skrev för några år sedan i Bocken: ”Erland Nilsson var ett s. k. original, som de brukar kalla personer, som är speciella på sitt vis. Han bodde Där Nere och var gift med Hanna från Norra Änga i Mølnerud (syster till Aron Nilsson på Östtomta, Ragnerud). Erland var född i Sillerud år 1899 och flyttade till Brunskog i mitten av 1930-talet. Han hade en stor uppfinningsrikedom, svarvade stora träfat (enligt egen utsago Europas största), hade egen smedja och var med på Gammelvala några år. Flitig med pennan var han också, skrev dikter, historier och berättelser från dagliga livet. Han gjorde inspelningar på kassett, där han både sjöng, berättade och spelade cittera, munspel och dragspel.

Erik Goland gjorde ett TV-program om honom, där vi bl a fick se en tandemcykel, som han och Hanna använde, men det var ingen vanlig tandemcykel, utan den här var ihopsatt med brädbitar på mitten, så cyklarna stod i bredd, så ni må tänka vilket väldigt ekipage som rullade fram på vägarna i Ragnerud och Mølnerud. Vi som kände Erland vet, att detta var en liten bråkdel av alla uppfinningar som han gjorde. Erland bodde de sista åren på Takenehemmet, där han dog 1982.

En kolares spännande resa.

Leader Växtlust Värmland anordnade hösten 2012 ett seminarium där alla deltagarländer deltog. Leader Växtlust finns i Sverige (Värmland), Finland, Frankrike och Luxemburg.

I Värmland deltar kommunerna Arvika, Eda, Säffle, Sunne, Torsby och Hagfors.

Under detta seminarium frågade Luxemburg om man kände till någon som kunde bygga och sköta en kolmila. Frågan resulterade i ett mail med frågan till Brunskogs Hembygdsförening. På ett styrelsemöte tillfrågades jag om jag ville deltaga. Jag tackade ja och där började min resa.

I december 2012 deltog jag i ett möte i Sunne där en inbjudan till ett 3-dagarsseminarium i Luxemburg i april 2013 presenterades.

Måndagen den 22 april bar det iväg med 13 deltagare från Värmland. Först med buss till Gardemoen i Norge och därifrån med flyg via Köpenhamn till Luxemburg. Vi bokades in på Grand Hotel Echternach som ligger i nordöstra Luxemburg intill tyska gränsen.

Seminariets första dag innehöll mycket information om Luxemburgs skogar och avslutades med ett besök på ett dagis som drivs av Leader Växtlust. Där fick barnen lära sig om skog och natur.

Andra dagen bestod av utflykter. Vi fick bl.a. se vad man använder trä till och skogsbruk i Luxemburg. Skogsbruket är annorlunda än i Sverige. Här finns inga kalhyggen, man gallerhugger skogen och man lunnar ut virket med Ardennerhästar till körväg. Vid körvägen lastar man med vanlig jordbrukstraktor och skogskärra. Vi besökte också platsen där jag ska hjälpa dem att bygga en mila.

Virkeslunning med Ardennerhäst i Luxemburgs skogar.

Tredje dagen bestod av styrgruppsmöte och invigning av ”1. Luxembourgish Well-being trail”, (fritt översatt till ”1:a Luxemburgska Hälsoleden”) och hemresa.

Jag återvände till Vikene torsdag natt full av positiva intryck.

I september bär det iväg igen för att bygga milan och lära dem hur man sköter en mila för att den inte ska brinna upp.

Göran Johansson
Trehörningen Vikene.

Luxemburgs blivande kolare.

Bildgåtan

Var finns denna vackra snickarglädje?
Svar på sidan 19

Naturfrågan

En sällsynt besökare på Skutbouden
påpassligt fotograferad av Maria Bylund.
Vad är det för fågel?
Svar på sidan 19

Mikaels Skog- o Grävtjänst

Brunskog

Ombesörjer grävning,
dumper- och lastbils-
transporter samt skogs-
röjningsarbete

Kontaktperson
Mikael Gustavsson
Mobil: 073-049 17 30

Brunskogs Elektriska

Edane Rör AB

671 70 EDANE

**Vi utför de flesta
former av installationer
inom EI & VVS**

0570-501 87(EI)
0570-502 00 (VVS)

Jonas Alstermark

Major Jonas Alstermark var född 1831 på Kyrkebyn i Eds socken son till prosten och kyrkoherden Jonas Daniel Alstermark och hans maka Ulrika Maria Branzell. Han blev kadett vid Värmlands regemente endast 16 år gammal och avancerade genom graderna till kapten och blev chef för livkompaniet vid regementet 1863. Han blev major 1877 och begärde avsked men kvarstod i armén till 1882.

Han ingick äktenskap tre gånger. Första gången med Hildegard Maria Fröding från Hynboholm 1858 men hon avled 1859 endast 21 år gammal. Andra giftet med Amalia Kristina Bernhardina Berggren från Saxån i Färnebo. Hon födde i äktenskapet 5 döttrar och 1 son. Berga förvärvades 1871 för 27500 Rdr från kapten Nauclés dödsbo. Familjen behövde utrymme och man satte genast igång med utöka huvudbyggnaden till vad den är idag. Det behövdes plats för familjen och de stora kalasen. Emellertid dog fru Alstermark 1879 endast 36 år gammal. Att det var hon som svarade för det ekonomiska förstår man då Jonas Alstermark inte fick lagfart förrän 1880 som giftorätt efter den avlidna hustrun. Tredje äktenskapet ingicks 1881 och då med Ebba Maria Nauclé, yngsta brorsdotter till kapten Nauclé. Hon födde ytterligare 4 söner åren 1882 till 1889 och familjen kom därefter att omfatta 10 barn.

Familjen Alstermark var mån om att ge Berga en ståndsmässig inramning. Åt väster anlades en trädgård och ett stort antal fruktträd planterades och i österslutningen mot sjön en park med många främmande träslag. Vägarna försågs med alléträd och promenadvägarna med trappor. Vid sjöbodarna byggdes ett badhus på pålar från vilket ungdomarna kunde bada utan insyn. Än idag kan man vid lågvatten se resterna av badhuset. Jordbruksmarken dikades och inordnades i sju trädeslag enligt det då moderna växelbruket. Familjen var känd för stor gästfrihet. Gustaf Fröding tillhörde gästerna och ombads dikta. Det finns en dikt av honom "Till Herrgårdsfröknera" där första strofen lyder "Av Bergapunschens dimma min själ var mindre klar då jag befaldes rimma en visa åt er var". Mest bekant är dock hans misslyckade frieri till äldsta dottern Hildegard.

I slutet av 1890-talet bjöds Berga ut till salu. Min farfar Anders Nyström anmälde sig som spekulant, men avvisades av Alstermark med motiveringen "ingen i bygden eller i Värmland hade råd att äga gården". Det var bara köpare från Stockholm som kunde ha råd och komma ifråga. Köpare blev Bengt Persson-Boman enligt lagfartsprotokollet. Tyvärr har jag inte kunnat komma över kopia av köpebrevet. Enligt Olof Olssons dagbok flyttade Alstermarks till Uppsala den 9 februari 1899 och därefter hölls auktion i 3 dagar. Jonas Alstermark avled på Gunnerud i Alsters socken 1903 och fru Ebba Maria dog 1923.

Rättelse om "Kaftin" på Berga.

Elisabet Hemström i Falun har läst Brunske-Bockens novembernummer och påpekar att uppgiften om att "Kaftin" hade 4 söner är fel. Jag har kollat hos Arkiv-centrum och funnit att det är riktigt. Carl Axel Nauclé hade 2 söner Anders och Gustav. De 2 andra gossarna var söner till Olof Nauclé och hans hustru Kerstin Olsdotter i Mangskog. Felet kan uppkommit genom att de fanns upptagna i husförhörslängden från 1860 och några år framåt som tillhörande familjen på Berga. Varför de bodde hos farbrodern är inte bekant. "Olof och Oskars öden är inte kända" skrev jag, men Elisabet Hemström upplyser, att de först flyttade till Arvika och därefter till Stenstorp där de gick i lära för att bli färgare, ett yrke som slakten utövade på Gullsby. Olof återkom till Värmland och slutade sina dagar i Häljeboda. Oskar flyttade till Lidköping, men därefter är inget känt.

Bengt Nyström

"Är Du intresserad av växter?"

Vill Du vara med i Hembygdsföreningens nybildade Flora-grupp?
Vi kommer att resa runt i olika hemman i Brunskog och inventera
och identifiera växter. Vill Du veta mera - ring Bertil Wästlund, tel. 530 73.
Annars ses vi på Hembygdsgården den 29 maj kl. 19.00.
Väl mött!

Bertil W.

Brunskogs Husmodersförenings årsmöte.

Brunskogs Husmodersförening har hållit sitt årsmöte med ett 70-tal medlemmar närvarande. Vi kan se tillbaka på ett innehållsrikt år med nio styrelsemöten och åtta allmänna medlemsmöten. Vi har fått ny ordförande efter Mia Brodin, som avböjt omval. Det är Christina Kuhlén (känd som arbetsledare i växtfärgningen). Halva styrelsen har också bytts ut, då flera hade avböjt omval. Nya är Irene Johansson, Marianne Johansson, Gun-Britt Persson och Ingrid Löfgren. Ny bitr. studieledare är Ellinor Engström. Vi vill tacka avgående, Marianne Olofsson, Kerstin Johansson, Kerstin Österberg, Gun Piscator och Karin Nordling för allt arbete och välkomnar de nya i styrelsen.

Studieledarna har anordnat cirklar/kurser i vävning, broderi, tovning, broderi på vadmal och läsecirkel. Några av nedanstående resor har arrangerats av studieledarna. Vi har gjort resor till Syfestivalen i Älvsjö och Vävdagarna i Hälsingland. I augusti reste vi till Stockholm och besökte Liljevalchs och Nordiska med anledning av Hemslöjdens 100-årsjubileum. Resan efter Gammelvala gick till Lysvik, där vi besökte Björkaholms bagarstuga och Galleri Barkhuset. Den traditionella inköpsresan till Västergötland gick av stapeln i april.

Kaffestugan har bemannats från slutet av maj till mitten av augusti och där har serverats hembakat bröd, som medlemmarna bakat hemma. Även till Kafe Tunet har det bakats; pajer, tårter och bakelser. All servering samt lotterier och försäljning har inbringat åtskilliga kronor till föreningen, varav 90 000 har delats ut i form av anslag och gåvor. Ett stipendium på 7 500 kr har tilldelats Annie Jonasson, Edane.

Sex medlemmar har avlidit under året, nämligen Anne-Maj Hagström, Maja-Stina Samuelsson, Gulli Sundström, Ingrid Jonsson, Ingrid Elofsson och Gerd Blockens (Kil).

Tio nya medlemmar har tillkommit. Medlemsantalet var vid årsskiftet 203.

Välkommen till Vävstugan på tisdagarna mellan kl. 08:30 och 13:00 för en stunds trevlig samvaro. Du kan även vända dig till våra studieledare, om du vill delta i någon cirkel/kurs.

Utställning av broderade kuddar.

En utställning av broderade kuddar kommer att visas i Vävstugan under Hantverksmässan. Kom dit och titta och rösta! Populäraste kudden lottas ut, och Du har chans att vinna den! Välkommen!
Husmodersföreningen

Brunskogs Husmodersförening

Du som vill arbeta inom styrelsen i Brunskogs Husmodersförening är hjärtligt välkommen.
Anmäl dig till Anna Lena Nilsson, tel 0570-523 15, eller någon annan i styrelsen.

Brunskogs Husmodersförening Hem och Samhälle har inrättat ett stipendium för ungdomar från bygden.

Är du mellan 15 och 25 år och behöver ett ekonomiskt tillskott för studier eller specialintresse, kan du söka hos oss. Det kan t. ex. vara en sommarkurs eller ett projekt av något slag. Skicka en skriftlig ansökan där du berättar lite om dig själv, samt en motivering till varför du söker. Ansökan skall var hos oss före den

1 september 2013

Har du frågor kan du vända dig till någon av oss i föreningen.

**Brunskogs Husmodersförening c/o Anna-Lena Nilsson, Vikene Tomtebo
671 94 Brunskog Telefon 0570-523 15**

Material till kvinnlig Brunskogsdräkt.

Funderar Du på att skaffa Dig en Brunskogsdräkt, så har Birgitta Fridlund material till en dräkt till försäljning. Kontakta Lillemor på kontoret tel. 0570-522 08 för närmare upplysning.

Kalendarium

Drängstugans Kaffeservering och Handelsboden

Öppet helger: **Öppet 13.00 - 18.00.**
25 maj - 18 aug * lördag och söndsg
24 juni - 19 juli * alla dagar
28 juli - 11 aug * alla dagar

Nationaldagen 6 juni

Evenemang

Hantverksmässan **28 - 30 juni**

Gammelvala **20 - 27 juli**

Höstmarknad **14 - 15 september**

Julmarknad **23 - 24 November**

Naturfrågan

Det är en Hornuggla. Den är inte vanlig i Brunskog och har häckat här ett fåtal gånger de senaste 20 åren.
Här sitter den utanför fönstret på hembygdsföreningens kontor.

Bildgåtan

Svar: Snickarglädjen sitter på Där Oppe i Grytterud, Mangskog.

Vill du vara med och hjälpa till under Gammelvala

Det måste inte vara hela veckan, det kan vara någon dag eller några timmar en dag.
Känner du för det, kontakta kontoret 0570-522 08

OBS!

Medlemsavgift för 2013 är 100 kr och betalas in på bankgiro nr 849-90 22.
När ni betalar in, var vänliga att uppge namn och fullständig adress så att vi kan registrera Er.
Välkomna både nya och gamla medlemmar!

Nästa Bock kommer i november 2013, Vill du medverka så skicka in ditt material till expeditionen.
Adress: Brunskogs Hembygdsförening, Skutboudden, 671 94 Brunskog.
E-post: info@gammelvala.se

MOELVEN®

Moelven Edanesågen AB

Skogsägare !

Ta gärna kontakt med oss när det gäller avverkning, skogsvård eller andra skogliga frågor.

Välkommen !

 SKOGSBRUKARNA

Välkommen till din
Coop Nära-butik i Vikene!

- Hos oss kan du tanka
- Vi säljer Svenska Spels lotter
- Apoteksombud

Våra öppettider:

MÅNDAG - LÖRDAG

9 - 20

SÖNDAG

12 - 20

VILL DU HA MAXIMAL
ÅTERBÄRING?
BETALA MED DITT

**MEDMERA-
KORT!**

BLI MEDLEM
DIREKT I KASSAN!

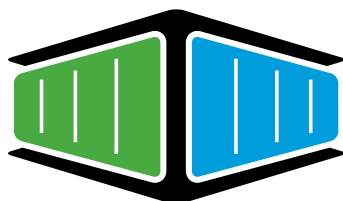
coop nära

Vikene, en del av **KONSUM VÄRMLAND**

Henrys
BYGGMATERIAL

Tel. 0570-50026

FINNEBÄCKS

Specialister på kyl- och frysrums
www.finnebacks.se

Om Du
behöver hjälp
finns Vi nära Dig!

För mer information ring 0570-509 09
eller besök vår hemsida www.brunskogs.se
Gilla oss på Facebook! www.facebook.com/brunskogs

Brunskogs
försäkringsbolag